

Ruokatoiminnan yhteinen kehittäminen Varsinais-Suomessa

Taustamateriaali Turun kaupunkiseudun kunnille

LIETO, KAARINA, NAANTALI, RAISIO, RUSKO

Taustaa

(lisätietoa toimitetaan)

- Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän kuntajohtajakokouksessa ja seutuhallituksessa on esitelty ruoka-aputoimintaa kevään 2025 aikana.
- Esittelyn keskiössä alueelle muodostettava keskitetty avustustermiinaali sekä sen rahoitusmalli
- Vuoden 2026 alusta siirrytään tähän uuteen malliin
- Toimintaa organisoimaan siirtyy Länsi-Suomen Diakonilaitoksen säätiö (Diakon)
- 1.1.2026 alusta Operaatio Ruokakassi ry:n termiinaalitoiminnot fuusioitetaan Diakonin organisoimaan termiinaaliin

Seutuhallituksen päätös

- Turun kaupunkiseudun kuntayhtymä on Turun, Kaarinan, Liedon, Naantalin, Raision ja Ruskon kuntien vuonna 2022 perustama yhteistyöorganisaatio.
- Perussopimuksen mukaan kuntayhtymän päätehtäviin kuuluu kuntayhteistyön yleinen kehittäminen ja kuntien välisen yhteistoiminnan kehittäminen.
- Seutuhallitukselle esiteltiin 23.4.2025 kokouksessa Turun kaupungin, Länsi-Suomen diakonialaitoksen säätiön, Varhan, Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän sekä Punaisen ristin Varsinais-Suomen piirin valmistelemaa uutta keskitetyn ruoka-avun mallia.
- Seutuhallitus päätti ”esittää kuntayhtymän jäsenkunnille, että ne ottavat omassa päätöksenteossaan kantaa keskitetysti koordinoituun ruoka-avun malliin.”

Ruoka-apu

- Noin 10% alueen asukkaista tarvitsee joko jatkuvaa tai pisteittäistä ruoka-apua selvitäkseen arjestaan
- Visiomme on, että vuoteen 2035 mennessä kyetään katkaisemaan varsinaissuomalalaisten perustarpeiden eriarvoistuminen. Varmistetaan mahdollisuus hyvään elämään kaikille.
- Ruoka-apu on muuttunut pysyväksi osaksi yhteiskunnassa toteutettavaa ihmisten arjen tukemista
- Ruoka-apu tarvitsee selkeyttämistä, taustatutkimusta, kohdentamista ja tehostamista

Rahoitus

- Terminaalin kustannukset ovat 550 000 €
- Summasta suurimman osan kattaa Turun kaupunki, THL , Turun – ja Kaarinan seurakuntayhtymä sekä yritykset ja yksityiset lahjoittajat
- Haemme lisärahoitusta Turun kaupunkiseudun kunnilta
- Lisärahoituksella on tarkoitus parantaa kuntien alueen hävikkiruuan keräyslogistiikkaa sekä vahvistaa jakopisteitä perustamalla uusia tai tukea jo olemassa olevia jakopaikkoja
- Ehdotus on, että kunnat lähtisivät mukaan rahoitukseen 0,50€ summalla /asukas

Hävikkilogistiikka

- Useissa kunnissa jaetaan hävikkiruokaa ja niille hävikki toimitetaan nykyisin pääsääntöisesti Operaatio Ruokakassin kautta. Uudessa mallissa jatkamme saa ruuan toimittamista. Jakopaikat tarvitsevat logistiikan parantamisen kautta tulevaa

Ruokajako tällä hetkellä

LIETO

- Yhteisöruokailu Liedon seurakuntatalolla
- SPR – koulujen ruokajako
- Etsitään lisätoimijaa – kaupoilla iso tarve saada hävikkilogistiikkaan apuja

Kehitystarpeet:

- Keräyslogistiikan parantaminen = mahdollistamme alueen yrityksissä syntyvän hävikin säädösten mukaisen käsittelyn
- Uusista keräilypaikoista tulevan hävikin hyödyntäminen jaossa
- Tasaisemman hävikkiruokajaos toteuttaminen

Ruokajako tällä hetkellä

KAARINA

- Piikkiön adventtiseurakunnan ruokajako
- SPR jakaa koulujen ylijäämäruokaa

Kehityskohde:

- Tarvitaan isompi ruokamäärä

Ruokajako tällä hetkellä

NAANTALI

- Ruokajakotoimintaa järjestävä taho on juuri vaihtunut
- SPR –jakaa koulujen ylijäämäruokaa

Ruokajako tällä hetkellä

RAISIO

- Via Dia Raisio jakaa toimitettua ruokaa
- Raisen seurakunta
- SPR - ylijäämälounaiden jako

Kehityskohteet

- Tarvitaan vahvistettua logistiikkaa ja ruuan säännöllisyyden lisäämistä sekä monipuolistamista

Ruokajako tällä hetkellä

RUSKO

- Ei jakoa tällä hetkellä
- Kehityskohde
- Tarvitaan jakopaikka, alueen hävikin hyödyntämisenkin kannalta

Mitä kunta saa

- Läpinäkyvän, yhteisvastuullisen ja kehittyvän ruoka-avun toteutuksen kunnassa.
- Ruoka-avun jakopisteen/ -pisteitä kuntaan/ olemassaolevien vahvistamista
- Kunnan alueelta haetaan ruuan jakamista varten paikallinen yhdistys sopimuskumppaniksi. (Yhdistys voi saada rahoitusta toiminnalleen THL:n rahoituksesta 2027 alkaen.)
 - Kanavan hävikkiruuan hyödyntämiseen.
- Avun vaikuttavuuden mittauksen ja raportoinnin. Tunnusluvut toimitetaan kuntapäättäjille vuosittain.
- Näkyvyyttä ruoka-avussa mukana olemisesta.
 - Jakopisteissä saatavilla Varhan palveluohjausta (SOIHTU) ja diakoniayhteistyötä.
- Jakopisteissä toimivien vapaaehtoisten koulutus ja ohjaus.
- Ruoka-aputoiminnan jatkuvan kehittämisen alueellisesti ja paikallisesti

Lisäksi

- Länsi- Suomen Diakonialaitoksen säätiö hakee kunnan alueelle ESR – hankkeita yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa osallisuuden ja työllisyyden parantamiseksi

Lisätietoja

Anna-Mari Sopenlehto-Jokinen, erityisasiantuntija

Turun kaupunki

p. 050 5590239

anna-mari.sopenlehto-jokinen@turku.fi

Marko Huhtala, diakonia- ja kansalaistoiminnan johtaja

Länsi-Suomen diakonialaitos

p. 044 7052023

marko.huhtala@diakon.fi